

POSTANOWIENIE

Dnia 16 maja 2014 roku

Sąd Okręgowy w Szczecinie Wydział II Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący SSO Mariola Wojtkiewicz

Sędziowie: SO Małgorzata Grzesik

SO Marzenna Ernest (spr.)

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 16 maja 2014 roku w S.

sprawy ze skargi dłużnika A. R. na czynność Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w (...)M. K., w sprawie Km 5014/11 z wniosku wierzyciela A. G.- w postaci wszczęcia egzekucji zawiadomieniem z dnia 25 sierpnia 2011 roku, zajęcia nieruchomości dłużnika wezwaniem do zapłaty z dnia 25 sierpnia 2011 roku, opisu i oszacowania nieruchomości zajętej w toku egzekucji, wyznaczenia terminu I licytacji nieruchomości zajętej w toku egzekucji

sprawy ze skargi dłużnika A. R. na czynność Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w (...)M. K., w sprawie Km 6337/12 z wniosku wierzyciela H. M.- w postaci wszczęcia egzekucji zawiadomieniem z dnia 25 września 2012 roku, zajęcia nieruchomości dłużnika wezwaniem do zapłaty z dnia 25 września 2012 roku, opisu i oszacowania nieruchomości zajętej w toku egzekucji, wyznaczenia terminu I licytacji nieruchomości zajętej w toku egzekucji

sprawy ze skargi dłużnika A. R. na czynność Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w (...)M. K., w sprawie Km 2587/12 z wniosku wierzyciela Przedsiębiorstwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością S.- w postaci wszczęcia egzekucji zawiadomieniem z dnia 10 maja 2012 roku, zajęcia nieruchomości dłużnika wezwaniem do zapłaty z dnia 10 maja 2012 roku, opisu i oszacowania nieruchomości zajętej w toku egzekucji, wyznaczenia terminu I licytacji nieruchomości zajętej w toku egzekucji

z udziałem wierzycieli A. G., H. M., Przedsiębiorstwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S.

z udziałem dłużnika A. R.

na skutek zażaleń dłużnika na postanowienia Sądu Rejonowego w Stargardzie Szczecińskim z dnia 11 czerwca 2013 roku, sygn. akt I Co 1507/13, I Co 1503/13 i I Co 1504/13

postanawia:

- 1. uchylić pkt I lit. c zaskarżonych postanowień i sprawy w tym zakresie przekazać Sądowi Rejonowemu w Stargardzie Szczecińskim do ponownego łącznego rozpoznania, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania odwoławczego;**
- 2. odrzucić zażalenia na pkt I zaskarżonych orzeczeń w pozostałym zakresie;**
- 3. oddalić zażalenia na pkt II zaskarżonych postanowień;**

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 11 czerwca 2013 roku Sąd Rejonowy w Stargardzie Szczecińskim (I Co 1507/13) w punkcie pierwszym rozstrzygnięcia oddalił skargę dłużnika A. R. na czynność Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w (...)M. K., w sprawie Km 5014/11 w postaci: wszczęcia egzekucji zawiadomieniem z dnia 25 sierpnia 2011 roku (lit. a), zajęcia nieruchomości dłużnika wezwaniem do zapłaty z dnia 25 sierpnia 2011 roku (lit. b), opisu i oszacowania nieruchomości zajętej w toku egzekucji, dla której Sąd Rejonowy w Stargardzie Szczecińskim Wydział Ksiąg wieczystych prowadzi księgę wieczystą o numerze (...), wyznaczenia terminu I licytacji nieruchomości zajętej w toku egzekucji (lit. d). W punkcie drugim sąd oddalił wniosek dłużnika o zawieszenie postępowania egzekucyjnego w sprawie Km 5014/11.

Postanowieniem z dnia 11 czerwca 2013 roku Sąd Rejonowy w Stargardzie Szczecińskim (I Co 1503/13) w punkcie pierwszym rozstrzygnięcia oddalił skargę dłużnika A. R. na czynność Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w (...)M. K., w sprawie Km 6337/12 w postaci: wszczęcia egzekucji zawiadomieniem z dnia 25 września 2012 roku (lit. a), zajęcia nieruchomości dłużnika wezwaniem do zapłaty z dnia 25 września 2012 roku (lit. b), opisu i oszacowania nieruchomości zajętej w toku egzekucji, dla której Sąd Rejonowy w Stargardzie Szczecińskim Wydział Ksiąg wieczystych prowadzi księgę wieczystą o numerze (...), wyznaczenia terminu I licytacji nieruchomości zajętej w toku egzekucji (lit. d). W punkcie drugim sąd oddalił wniosek dłużnika o zawieszenie postępowania egzekucyjnego w sprawie Km 6337/12.

Postanowieniem z dnia 11 czerwca 2013 roku Sąd Rejonowy w Stargardzie Szczecińskim (I Co 1504/13) w punkcie pierwszym rozstrzygnięcia oddalił skargę dłużnika A. R. na czynność Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w (...)M. K., w sprawie Km 2587/12 w postaci: wszczęcia egzekucji zawiadomieniem z dnia 10 maja 2012 roku (lit. a), zajęcia nieruchomości dłużnika wezwaniem do zapłaty z dnia 10 maja 2012 roku (lit. b), opisu i oszacowania nieruchomości zajętej w toku egzekucji, dla której Sąd Rejonowy w Stargardzie Szczecińskim Wydział Ksiąg wieczystych prowadzi księgę wieczystą o numerze (...), wyznaczenia terminu I licytacji nieruchomości zajętej w toku egzekucji (lit. d). W punkcie drugim sąd oddalił wniosek dłużnika o zawieszenie postępowania egzekucyjnego w sprawie Km 2587/12.

W uzasadnieniach wymienionych postanowień Sąd Rejonowy wskazał, iż pismem z dnia 25 sierpnia 2011 roku dłużnik został zawiadomiony o wszczęciu postępowania egzekucyjnego z wniosku wierzyciela A. G. z nieruchomości położonej w miejscowości K., dla której Sąd Rejonowy w Stargardzie Szczecińskim Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą o numerze Kw. (...). Do zawiadomienia o wszczęciu egzekucji zostało dołączone wezwanie do zapłaty należności dochodzonych w toku egzekucji wraz z pouczeniem, iż po upływie dwóch tygodni od dnia doręczenia niniejszego wezwania zostanie sporządzony opis i oszacowanie nieruchomości, dla której jest prowadzona księga wieczysta Kw. Nr (...). Zawiadomienie o wszczęciu egzekucji wraz z wezwaniem do zapłaty zostało przesłane dłużnikowi na dwa adresy wskazane we wniosku egzekucyjnym tj. na adres przy ulicy (...) w S., gdzie korespondencje odebrała J. M. w dniu 26 sierpnia 2011 roku oraz na adres wskazany do korespondencji dla dłużnika: ul. (...), gdzie korespondencja została doręczona osobie uprawnionej do jej odbioru A. W. w dniu 30 sierpnia 2011 roku.

Pismem z dnia 10 maja 2012 roku dłużnik został zawiadomiony o wszczęciu postępowania egzekucyjnego z wniosku wierzyciela Przedsiębiorstwa (...) Sp. z o.o. w S. z nieruchomości położonej w miejscowości K., dla której Sąd Rejonowy w Stargardzie Szczecińskim Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą o numerze Kw. (...). Do zawiadomienia o wszczęciu egzekucji zostało dołączone wezwanie do zapłaty należności dochodzonych w toku egzekucji wraz z pouczeniem, iż po upływie dwóch tygodni od dnia doręczenia niniejszego wezwania zostanie sporządzony opis i oszacowanie nieruchomości, dla której jest prowadzona księga wieczysta Kw. Nr (...). Zawiadomienie o wszczęciu egzekucji wraz z wezwaniem do zapłaty zostało przesłane dłużnikowi adres dłużnika: ul. (...) gdzie korespondencję odebrała asystentka A. Ż. w dniu 16 maja 2012 roku.

Pismem z dnia 25 września 2012 roku dłużnik został zawiadomiony o wszczęciu postępowania egzekucyjnego z wniosku wierzyciela H. M. z nieruchomości położonej w miejscowości K., dla której Sąd Rejonowy w Stargardzie Szczecińskim Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą o numerze Kw. (...). Do zawiadomienia o wszczęciu egzekucji zostało dołączone wezwanie do zapłaty należności dochodzonych w toku egzekucji wraz z

pouczeniu, iż po upływie dwóch tygodni od dnia doręczenia niniejszego wezwania zostanie sporządzony opis i oszacowanie nieruchomości, dla której jest prowadzona księga wieczysta Kw. Nr (...). Zawiadomienie o wszczęciu egzekucji wraz z wezwaniem do zapłaty zostało przesłane dłużnikowi na adres: S., ulica (...), gdzie korespondencję odebrała asystentka M. G. w dniu 28 września 2012 roku.

W dniu 23 lutego 2012 roku do księgi wieczystej prowadzonej dla ww. nieruchomości wpisano wzmiankę o toczącej się egzekucji pod sygnaturą Km 5014/11. W dniu 16 maja 2012 wpisano wzmiankę o przyłączeniu się egzekucji prowadzonej pod sygnaturą Km 2587/12. W dniu 9 listopada 2012 roku wpisano wzmiankę o przyłączeniu się egzekucji prowadzonej pod sygnaturą Km 6337/12.

Zawiadomienia o powyższych wpisach zostały przesłane dłużnikowi na adres: S., ulica (...). Korespondencję dotyczącą sprawy Km 5014/11 odebrała M. G. w dniu 12 marca 2012 roku, dotyczącą sprawy Km 2587/12 także M. G. w dniu 24 maja 2012 roku. Natomiast korespondencję dotyczącą sprawy Km 6337/12 U. M. w dniu 12 listopada 2012 roku.

W dniu 24 lipca 2012 roku A. R. złożył w Kancelarii (...) pismo, w którym zwrócił się o podanie stanu zadłużenia w związku z toczącą się egzekucją w sprawach Km 5014/11 oraz Km 2578/12. W powyższym piśmie wskazał jako swój adres do korespondencji: (...)-(...) S. ul. (...).

Sąd Rejonowy ustalił, iż pismem z dnia 21 stycznia 2013 roku (Km 2587/12, Km 6337/12) oraz pismem z dnia 22 stycznia 2013 roku (Km 5014/11) dłużnik A. R. został zawiadomiony o terminie opisu i oszacowania nieruchomości, który został wyznaczony na dzień 5 marca 2013 roku, godzina 10.00. Zawiadomienie dłużnika o terminie opisu i oszacowania zostało przesłane na adres wskazany przez niego do korespondencji: S. ul. (...). Przesyłki z dnia 21 stycznia oraz 22 stycznia 2013 roku (Km 2587/12, Km 6337/12, Km 5014/11) odebrała w dniu 24 stycznia 2013 roku M. G..

W trakcie czynności opisu i oszacowania nie był nikt obecny ze strony dłużnika. Nadto Sąd I instancji ustalił, iż w dniu 23 kwietnia 2013 roku w Kancelarii (...) Komornika Sądowego M. K. stawił się dłużnik, który został poinformowany o terminie licytacji zajętej w toku egzekucji z nieruchomości. Dłużnik wskazał adres do doręczeń: S. ul. (...).

W tak ustalonym stanie faktycznym sprawy, Sąd Rejonowy uznał, iż skargi w całości nie zasługiwały na uwzględnienie.

Sąd Rejonowy wskazał, iż Komornik sądowy zasadnie zawiadomił dłużnika o wszczęciu przeciwko niemu egzekucji z nieruchomości i wezwał go do zapłaty długu a następnie po bezskutecznym upływie terminu do zapłaty przystąpił do opisu i oszacowania nieruchomości dłużnika. Czas zajęcia nieruchomości określa treść art. 925 § 1 i 2 k.p.c., który stanowi, że „w stosunku do dłużnika nieruchomość jest zajęta z chwilą doręczenia mu wezwania. W stosunku do dłużnika, któremu nie doręczono wezwania, jako też w stosunku do osób trzecich, nieruchomość jest zajęta z chwilą dokonania wpisu w księdze wieczystej lub złożenia wniosku komornika do zbioru dokumentów [§ 1]. Jednakże w stosunku do każdego, kto wiedział o wszczęciu egzekucji, skutki zajęcia powstają z chwilą, gdy o wszczęciu egzekucji powziął wiadomość, chociażby wezwanie nie zostało jeszcze dłużnikowi wysłane ani wpis w księdze wieczystej nie był jeszcze dokonany [§ 2]”.

Chybiony w ocenie Sądu I instancji był zarzut dłużnika, że nie miał on świadomości, że postępowanie egzekucyjne z nieruchomości toczy się z uwagi na fakt, iż korespondencja związana z tym postępowaniem była odbierana przez osoby nieupoważnione. Sąd zwrócił uwagę, iż zawiadomienie o wszczęciu egzekucji z nieruchomości, jak również wezwanie do zapłaty i zawiadomienie o terminie opisu i oszacowania nieruchomości zostało skierowane do dłużnika na adres wskazany przez wierzyciela a następnie wskazany w piśmie procesowym z dnia 24 lipca 2012 roku tj. S.ul. (...). Nadto, korespondencja kierowana do dłużnika była odbierana przez upoważnionych pracowników pod ww. adresem. Sąd Rejonowy zwrócił uwagę, iż pod adresem: S., ulica (...)zarejestrowanych kilka spółek, w których udziały posiada dłużnik A. R., jak wynika z rejestru przedsiębiorców, który jest ogólnie dostępny na stronie internetowej (...). Są to spółki: (...) Sp. z o.o., w której dłużnik jest samodzielnym prokurentem, (...) Sp. z o.o., w której dłużnik jest współnikiem i prokurentem samodzielnym, (...) Fundusz SA, w której dłużnik jest prezesem zarządu, (...) Sp. z o.o., w której dłużnik jest prokurentem samodzielnym i współnikiem. Poza tym jak wynika (...)dłużnik A. R.prowadzi działalność gospodarczą jako osoba fizyczna w zakresie wynajmu i zarządzania nieruchomościami

własnymi i dzierżawionymi od 1 stycznia 2004 roku. Adres głównego miejsca wykonywania działalności to: S.ul. (...). Mając na uwadze, że dłużnik jest przedsiębiorcą wpisanym do rejestru sądowego, doręczenie korespondencji mogło nastąpić w oparciu o przepis art. 133 § 2a k.p.c., który stanowi iż pisma procesowe dla przedsiębiorców i wspólników spółek handlowych, wpisanych do rejestru sądowego na podstawie odrębnych przepisów, doręcza się na adres podany w rejestrze, chyba, że strona wskazała inny adres dla doręczeń. W ocenie Sądu skoro adres dla doręczeń korespondencji dłużnik wskazał jako miejsce wykonywania działalności gospodarczej przez niego to właśnie pod ten adres korespondencja została do dłużnika kierowana i odbierana przez upoważnionego do odbioru korespondencji pracownika.

Odnosząc się do wniosków dłużnika o zawieszenie postępowań egzekucyjnych prowadzonych przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Stargardzie Szczecińskim M. K. pod sygnaturą Km 5014/11, Km 2587/12, Km 6337/12 do czasu rozpoznania skarg, Sąd uznał je za bezzasadne.

Powyższe postanowienia zostały w całości zaskarżone przez dłużnika A. R.. W złożonych zażaleniach skarżący wniósł o:

1. zmianę zaskarżonych postanowień i uchylenie postanowień komornika o zajęciu nieruchomości dłużnika, opisie i oszacowaniu nieruchomości zajętej w toku egzekucji, o wyznaczeniu pierwszej licytacji nieruchomości zajętej w toku egzekucji i zawieszenie postępowań egzekucyjnych prowadzonych przez komornika sądowego pod sygnaturą Km 5014/12, Km 2587/12, Km 6337/12;
2. zasądzenie od wierzycieli na rzecz dłużnika kosztów postępowania skargowego i zażaleniowego według norm przepisanych.

Skarżący podkreślił, iż w zaskarżonych postanowieniach można zauważyć wewnętrzną sprzeczność zachodzącą pomiędzy dyspozycją postanowienia a jego uzasadnieniem. Z jednej bowiem strony Sąd I Instancji rozpoznawał wniesione skargi merytorycznie, a więc nie odrzucił wniesionych środków odwoławczych od postanowień komornika przyjmując, że dłużnik wniósł skargi w przepisany ustawowo siedmiodniowym terminie od powzięcia wiadomości o treści czynności komornika. Tym samym Sąd przyjął, iż dłużnikowi nie doręczono w sposób przewidziany w przepisach k.p.c. poszczególnych postanowień komornika. Dłużnik podkreślał dalej, iż egzekucja w sprawach zaskarżonych skargami prowadzona jest przeciwko dłużnikowi A. R. nie jako przedsiębiorcy, lecz jako osobie fizycznej. Art. 133 § 2a k.p.c. na który powoływał się Sąd nie znajduje tutaj w ogóle zastosowania i skarżący nie wie z jakich powodów wywód dotyczący doręczania przedsiębiorcom wpisanym do rejestru został w ogóle powołany w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia. Tym bardziej – dalej wywodził skarżący - nie wiadomo na jakiej podstawie Sąd Rejonowy ustalił, iż Pani M. G. była upoważniona do odbierania prywatnej korespondencji A. R.. Ogólne rozważania na tle przepisów o doręczeniach nie mogą zastąpić ustaleń Sądu co do zakresu umocowania Pani M. G. czy Pani U. M. (w postanowieniu (...)) czy zakres umocowania obejmował odbiór prywatnej korespondencji dłużnika - A. R.. Dłużnik podkreślił, iż budynek przy ul. (...) w S., o czym Sądowi wiadomo gdyż fakt ten awizuje Sąd w ostatniej części uzasadnienia jest budynkiem biurowym, w którym mieści się siedziba wielu firm, najemców oraz firm, których jak trafnie zauważył Sąd Rejonowy dłużnik jest Prokurentem bądź wspólnikiem czy prezesem zarządu. W budynku znajduje się recepcja i pisma kierowane do tychże firm są przynoszone przez listonosza i odbierane przez ww. osoby. Nie można zgodzić się z poglądem, że upoważnienie do odbioru korespondencji może mieć charakter dorozumiany. Pomijając fakt, iż niemożliwym jest sprzeciwianie się sytuacji, o której strona nie ma pojęcia, w tym przypadku pisanie do poczty, że odbioru prywatnej korespondencji dokonują osoby nieupoważnione skoro dłużnik nie posiadał wiedzy o doręczeniach. Dłużnik w dalszej części uzasadnienia wywodził, iż doręczenia korespondencji uznać należy za nieskuteczne.

Mając na uwadze powyższe okoliczności wniósł o zmianę zaskarżonych postanowień zgodnie z wnioskami skarg i zawieszenie postępowań egzekucyjnych gdyż grozi mu niepowetowana szkoda majątkowa ze względu na wyznaczony termin licytacji nieruchomości.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenia na postanowienia z dnia 11 czerwca 2013 roku w sprawach o sygnaturze akt I Co 1503/13, I Co 1504/13 i I Co 1507/13 w części oddalającej skargę na czynność komornika w postaci wszczęcia egzekucji z nieruchomości, zajęcia nieruchomości, wyznaczenia terminu I licytacji – jako niedopuszczalne podlegały odrzuceniu.

Wyjaśnić bowiem należy, iż skarga na czynność komornika jest środkiem zaskarżenia wszystkich jego czynności. Nie ma znaczenia okoliczność, w jakiej postaci komornik dokonał czynności – tj. w formie postanowienia, zarządzenia czy faktycznego wykonania czynności, albo jakie przepisy proceduralne zostały naruszone. W postępowaniu egzekucyjnym stronie lub innej uprawnionej osobie w wypadkach wskazanych w ustawie przysługuje zażalenie na postanowienie sądu rejonowego rozpoznającego skargę na czynności komornika (art. 767⁴ § 1 k.p.c.). Zatem w postępowaniu egzekucyjnym zaskarżalne w drodze zażalenia są tylko te orzeczenia, co do których ustawa tak stanowi. Wśród wymienionych w ustawie rodzajów postanowień, na które służy zażalenie (np. art. 795 § 1, art. 828, 829 § 2, art. 870 § 2 i inne) brak jest postanowienia w sprawie oddalenia skargi na czynność polegającą na zawiadomieniu o wszczęciu postępowania egzekucyjnego, zajęciu nieruchomości, czy wyznaczeniu terminu I licytacji.

Orzeczeń dotyczących wyżej wskazanych czynności komornika nie sposób również uznać za rozstrzygnięcia kończące postępowanie w sprawie, czy też kończące poszczególny etap egzekucji. Jak wynika bowiem z postanowienia Sądu Najwyższego (...), w postępowaniu egzekucyjnym przez „kończące postępowanie w sprawie” należy pojmować także orzeczenia sądowe, które kończą samodzielną część tego postępowania. Wszczęcie postępowania, zajęcie nieruchomości, czy wyznaczenie terminu licytacji inicjują kolejne czynności organu egzekucyjnego i w żadnej mierze nie sposób przyjmować, iż po ich zakończeniu Komornik nie będzie podejmował żadnych czynności związanych z danym sposobem egzekucji.

W tych okolicznościach na mocy art. 373 i art. 370 w zw. z art. 397 § 2 i art. 13 § 2 k.p.c. należało orzec jak w pkt 2. w sentencji.

Powyższych wywodów nie sposób odnieść do zażalenia na postanowienie oddalające skargę na opis i oszacowanie.

Zgodnie z treścią art. 950 k.p.c., w brzmieniu obowiązującym w dniu wszczęcia egzekucji z przedmiotowej nieruchomości, termin do zaskarżenia opisu i oszacowania liczy się od dnia jego ukończenia. Na postanowienie sądu przysługuje zażalenie.

W tym miejscu należy wskazać, iż wyrokiem z dnia 22 stycznia 2013 r., SK 18/11, Trybunał Konstytucyjny stwierdził, że art. 950 zdanie pierwsze ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296, ze zm.), w brzmieniu obowiązującym do dnia wejścia w życie ustawy z dnia 16 września 2011 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 233, poz. 1381), jest niezgodny z art. 45 ust. 1 oraz art. 77 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

W uzasadnieniu Trybunał wskazał, że przyjęte w art. 950 zdanie pierwsze k.p.c. rozwiązanie jest niespójne z przepisami kodeksu postępowania cywilnego. Kwestionowana regulacja nie gwarantuje w dostatecznym stopniu uczestnikom postępowania egzekucyjnego możliwości ustalenia daty rozpoczęcia biegu terminu skarżenia opisu i oszacowania nieruchomości, w szczególności w sytuacji, gdy opis i oszacowanie nie zakończyły się w terminie wskazanym w zawiadomieniu, o którym mowa w art. 945 § 1 k.p.c.

W świetle powyższego stwierdzić należy, iż w okolicznościach sprawy zdanie pierwsze art. 950 k.p.c., jako przepis niekonstytucyjny, nie może mieć zastosowania w zakresie początkowego biegu terminu do zaskarżenia czynności w sposób odmienny aniżeli wynika to z treści art. 767 § 4 k.p.c.

Zgodnie z treścią art. 767 § 4 k.p.c. skargę wnosi się do sądu w terminie tygodniowym od dnia czynności, gdy strona lub osoba, której prawo zostało przez czynność komornika naruszone bądź zagrożone, była przy czynności obecna lub była o jej terminie zawiadomiona, w innych wypadkach - od dnia zawiadomienia o dokonaniu czynności strony

lub osoby, której prawo zostało przez czynności komornika naruszone bądź zagrożone, a w braku zawiadomienia - od dnia, w którym czynność powinna być dokonana.

Sąd Okręgowy podziela stanowisko Sądu Rejonowego, iż dłużnik prawidłowo został zawiadomiony o terminie opisu i oszacowania, co nastąpiło na wskazany przez niego w piśmie z dnia 24 lipca 2012 r. do Komornika Sądowego adres do korespondencji: (...), (...)-(...) S.. Ze zwrotnego potwierdzenia odbioru znajdującego się w aktach sprawy Km 4176/12 (k. 64 a), a w szczególności adnotacji doręczyciela wynika, iż przesyłkę odebrała M. G. jako upoważniony pracownik.

Pocztowy dowód doręczenia pisma adresatowi jest dokumentem urzędowym, korzystającym z domniemania prawdziwości; adresat może domniemanie to obalić przez wykazanie, że doręczenie w rzeczywistości nie nastąpiło (por. orzeczenia Sądu Najwyższego z dnia (...) (...)i z dnia (...). Do takiego obalenia domniemania nie wystarczy jednak samo oświadczenie strony, gdy jej twierdzenie nie zostało udowodnione, czy choćby uprawdopodobnione (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia (...)).

Zatem to dłużnik winien wykazać, że M. G. nie była osobą upoważnioną do odbioru pism kierowanych do dłużnika. Jeszcze raz wymaga podkreślenia, że to dłużnik wskazał ww. adres jako adres do korespondencji. W okolicznościach sprawy stwierdzić należy, iż jest to adres zakładu pracy dłużnika. W świetle art. 138 § 2 k.p.c. dla adresata, którego doręczający nie zastanie w miejscu pracy, można doręczyć pismo osobie upoważnionej do odbioru pism.

W tych okolicznościach, skoro dłużnik został prawidłowo zawiadomiony o terminie opisu i oszacowania (nie obalił w sposób skuteczny ww. domniemania) skarga na tę czynność winna być wniesiona w terminie tygodniowym od dnia tej czynności tj. do dnia 12 marca 2013 r. Tymczasem skargi zostały złożone w dniu 30 kwietnia 2013 r., a zatem niewątpliwie po upływie terminu.

Jednocześnie stosownie do art. 767³ k.p.c. w brzmieniu obowiązującym przed nowelizacją dokonaną ustawą z dnia 16 września 2011 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw, jeżeli skargę wniesiono po terminie albo nie uzupełniono w terminie jej braków, sąd odrzuca skargę, chyba że uzna, iż zachodzi podstawa do podjęcia czynności na podstawie art. 759 § 2 k.p.c.

Oznacza to, że sąd odrzuca skargę z przyczyn określonych w art. 767³ k.p.c. tylko wtedy, gdy nie zachodzą powody do podjęcia czynności na podstawie art. 759 § 2 k.p.c. W sytuacji, więc gdy uzna, że powody te występują, odrzucenie skargi jest niedopuszczalne. Podobny pogląd wyraził Sąd Najwyższy w uchwale z dnia (...) wskazując, iż jeżeli sąd uzna, że skarga na czynności komornika wskazuje na uchybienia uzasadniające podjęcie działań na podstawie art. 759 § 2 k.p.c. nie odrzuca jej z przyczyn określonych w art. 767³ k.p.c. Sąd Najwyższy stanął na stanowisku, że z treści (...)k.p.c. należy wysnuć wniosek, że jeżeli skarga podlegałaby odrzuceniu, ale zawiera elementy stanowiące podłoże i postawę do podjęcia czynności przewidzianych w 759 § 2 k.p.c., to tracąc swą bezpośrednią funkcję jurysdykcyjną, a więc środka zaskarżenia, zachowuje moc środka inicjującego czynności w ramach nadzoru judykacyjnego. W opisanej sytuacji skarga na czynności komornika, pozbawiona - na skutek nieusuniętych lub nieusuwalnych wad - cech środka zaskarżenia unormowanego w 767 k.p.c., podlega konwersji; przekształca się w środek o charakterze pozajurysdykcyjnym, stając się - ze skutkiem wstecznym, od chwili wniesienia - skierowanym przez stronę bezpośrednio do sądu zawiadomieniem o uzasadnionej potrzebie wydania komornikowi odpowiednich zarządzeń. Wobec tej konwersji, orzekanie o odrzuceniu skargi, po utracie przez nią jej cech i funkcji, jest więc - ze względu na brak substratu - bezzasadne, a nawet niemożliwe. Trzeba jednak zastrzec, że jeżeli skarga dotknięta brakami wymienionymi w (...)k.p.c. nie zawiera elementów pozwalających na uznanie, iż zachodzą podstawy do podjęcia czynności przewidzianych w 759 § 2 k.p.c., do wspomnianej konwersji nie dochodzi, a sąd skargę odrzuca.

Sąd Rejonowy zaskarżonymi postanowieniami oddalił skargi, przy czym jak słusznie zauważył dłużnik w postanowieniach tych można zauważyć wewnętrzną sprzeczność zachodzącą pomiędzy dyspozycją postanowienia a jego uzasadnieniem. Niezachowanie terminu do złożenia skargi, przy przyjęciu prawidłowości dokonanego doręczenia, winno prowadzić do odrzucenia skargi a nie zaś jej oddalenia. Jednakże przed odrzuceniem skargi, jak

wskazano już wyżej, Sąd winien zbadać czy zachodzą podstawy do podjęcia czynności na podstawie art. 759 § 2 k.p.c.. Nie jest przy tym wystarczające ogólne stwierdzenie, iż Sąd nie znalazł podstaw do wydania takich zarządzeń.

Sąd pierwszej instancji w zaskarżonych postanowieniach w części dotyczącej skarg na czynności opisu i oszacowania w ogóle nie odniósł się do merytorycznej oceny rzeczowej czynności komornika. Sąd Rejonowy szeroko argumentując prawidłowość doręczeń pomimo, iż z faktu tego nie wysunął prawidłowych wniosków – nie odniósł się w żadnym fragmencie uzasadnienia do przeprowadzonej przez komornika, a przecież zaskarżonej czynności. Zdaniem Sądu Okręgowego fakt, iż dłużnik nie wskazywał na żadne konkretne uchybienia (poza niezawiadomieniem o terminie) nie zwalniał Sądu z obowiązku zbadania prawidłowości tej czynności.

W tych okolicznościach pomimo merytorycznego oddalenia skarg brak jakiegokolwiek odniesienia co do tej czynności w uzasadnieniach postanowień prowadzi do konstatacji, iż w tym zakresie nie doszło do rozpoznania istoty sprawy, co skutkowało uchyleniem zaskarżonych orzeczeń i przekazaniem spraw do ponownego rozpoznania.

Ponownie rozpoznając sprawę w zakresie skarg na czynność komornika w postaci opisu i oszacowania Sąd winien zbadać prawidłowość tej czynności, także w kontekście, iż od czasu sporządzenia szacunku upłynęło 15 miesięcy. Dopiero stwierdzając brak podstaw do wydania zarządzeń w trybie nadzoru Sąd Rejonowy będzie mógł odrzucić skargi. W sytuacji zaś stwierdzenia istnienia takich podstaw ograniczy się do wydania stosownych zarządzeń, a zatem bez potrzeby wydawania orzeczenia w przedmiocie odrzucenia skarg. Sąd Rejonowy swoją ocenę w tym zakresie winien przedstawić w stosownym uzasadnieniu.

Z tych też względów Sąd Okręgowy na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. i art. 13 § 2 k.p.c. orzekł jak w punkcie 1.

Zażalenia dłużnika na postanowienia Sądu Rejonowego oddalające jego wnioski o zawieszenie postępowań egzekucyjnych do czasu rozpoznania skarg na czynności komornika – podlegały natomiast oddaleniu.

Przede wszystkim podkreślić należy, iż stosownie do przepisu art. 821 § 1 k.p.c., stanowiącego podstawę rozstrzygnięcia Sądu Rejonowego, sąd może na wniosek zawiesić w całości lub części postępowanie egzekucyjne, jeżeli złożono skargę na czynności komornika lub zażalenie na postanowienie sądu. Zawieszenie postępowania sąd może uzależnić od złożenia przez dłużnika zabezpieczenia.

Zawieszenie postępowania egzekucyjnego na tej podstawie jest fakultatywne, o ile zaistnieją przesłanki w nim przewidziane tj. zostanie wniesiona skarga na czynności komornika sądowego lub zażalenie na postanowienie sądu. Przy czym podkreślić należy, iż w ramach przyznanej uznaniowości, sąd rozważa zasadność skargi oraz ewentualną szkodę. Co istotne, do skuteczności wniosku o zawieszenie na podstawie wskazanego przepisu, nie jest wystarczający sam fakt złożenia skargi na czynności komornika albo zażalenia na postanowienie sądu. Podkreślić należy, iż zawieszenie postępowania na podstawie art. 821 § 1 k.p.c. stanowi swoistego rodzaju „zabezpieczenie” w ramach postępowania skargowego lub zażaleniowego.

Sąd Okręgowy wskazuje, iż choć nie wynika to wprost z brzmienia przepisu art. 821 § 1 k.p.c., to jednak z treści jego § 3 należy wnosić, iż zawieszenie postępowania może być uzasadnione szkodą, jaka na skutek dalszego prowadzenia postępowania może wyniknąć dla dłużnika. Zatem na podstawie wskazanego przepisu, sąd rozpoznający zażalenie lub skargę na czynności komornika, może zawiesić postępowanie egzekucyjne w całości lub w części na wniosek, w którym wnioskodawca wykaże prawdopodobieństwo powstania takiej szkody w majątku dłużnika, spowodowanej dalszym prowadzeniem egzekucji, nadto realność wystąpienia ewentualnej szkody dla wierzyciela z powodu zawieszenia postępowania. Ponadto sąd winien wziąć pod uwagę stopień prawdopodobieństwa korzystnych dla dłużnika rozstrzygnięć w tych postępowaniach.

Także zdaniem instancji odwoławczej w tej sprawie nie wystąpiła przesłanka uzasadniająca zawieszenie postępowania egzekucyjnego w oparciu o treść art. 821 k.p.c. Skoro bowiem celem unormowania art. 821 k.p.c. jest przede wszystkim zabezpieczenie skarżącego przed poniesieniem ewentualnej szkody, a skarżący nie uprawdopodobnił powstania

szkody na skutek prowadzonego postępowania egzekucyjnego, to jego wnioski nie mógł zostać uwzględniony. Zauważenia w tym miejscu wymaga, iż zgodnie z treścią art. 952 k.p.c. termin licytacji nieruchomości nie może być wyznaczony wcześniej niż po upływie dwóch tygodni po uprawomocnieniu się opisu i oszacowania. Zatem do czasu uprawomocnienia się opisu i oszacowania nie mogą być podejmowane żadne czynności w egzekucji z nieruchomości.

Stąd zażalenia w tej części jako bezzasadne podlegały oddaleniu na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. i art. 13 § 2 k.p.c.

Jednocześnie Sąd Okręgowy zwraca uwagę, iż toczy się jedna egzekucja z nieruchomości. Krąg uczestników tego postępowania, a także ze skargi na czynności komornika w tym postępowaniu określa art. 922 k.p.c. Dlatego też wszelkie skargi dotyczące tych samych czynności komornika, jak w niniejszej sprawie dotyczy opisu i oszacowania winny być rozpoznawane łącznie. Z tych właśnie względów Sąd Okręgowy postanowieniami z dnia 07 kwietnia 2014 r. w sprawie II Cz 492/14 i z dnia 08 kwietnia 2014 r. w sprawie Cz 209/14 na skutek zażaleń wierzycieli H. M. i Przedsiębiorstwa (...) spółki z o.o. w S. połączył te sprawy do łącznego rozpoznania i rozstrzygnięcia ze sprawą II Cz 207/14. Także Sąd Rejonowy ponownie rozpoznając skargi dłużnika na czynność komornika polegającą na opisie i oszacowaniu obowiązany będzie w pierwszej kolejności połączyć je do łącznego rozpoznania i rozstrzygnięcia.

Ponadto Sąd Okręgowy wskazuje, że w przypadku wniesienia w przyszłości odrębnych skarg przez uczestników egzekucji z nieruchomości na tą samą czynność komornika w egzekucji z nieruchomości Kw Nr (...) również winny być połączone do wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia przez Sąd. Zalecane byłoby, aby skargi takie rozpoznawał sędzia, sprawujący bezpośredni nadzór nad egzekucją z nieruchomości dłużnika.

(...)

(...)

1. (...)

2. (...)

-(...)

-(...)

-(...)

3. (...)

4. (...)

5. (...)

(...)